

PREEK 4 DECEMBER 2011 IN DE VEZ

Zoutpilaar of strooizout?

Matth. 5:13

Lezen Matth. 5:13-16 (NBV)

¹³ **Jullie zijn het zout van de aarde.** Maar als het zout zijn kracht verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt.

¹⁴ Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven.

¹⁵ Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is.

¹⁶ Zo moet ook jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

De afgelopen weken hebben we de verhalen van enkele grote Bijbelse namen gehoord: Mozes, Esther en Nehemia. Vandaag ligt de focus op ons: Jullie, zegt Jezus, zijn het zout van de aarde, het licht in de wereld. Dat spreekt ons aan, want als Vez willen we 'licht op de berg' zijn en 'evangelisatie en zending' is één van de vier pijlers in de missie van de Vez.

Wij ZIJN het zout

Jezus vergelijkt de mensen met zout. Op zich al een vreemde vergelijking.

Maar dan zegt Jezus ook nog dat zout zijn kracht kan verliezen. Hoe kan dat nou, want fysisch blijft zout (natriumchloride) toch altijd zout?

Wat Jezus hiermee wil zeggen is dat zout ergens toe dient. En of dat werkelijk ergens toe dient, dat hangt af van de kracht van het zout.

De twee meest bekende eigenschappen van zout zijn dat het smaakmakend en bederfwerend is.

Maar in de Bijbel is zout in de eerste plaats een teken van Gods verbond met zijn volk is: *"Aan elk graanoffer moet zout worden toegevoegd: het zout, als teken van het verbond met jullie God, mag bij het graanoffer niet ontbreken."* Lev. 2:13

Jezus spreekt deze woorden aan het begin van de Bergrede naar zijn discipelen en de mensenmassa er omheen. Eerst komen de zaligsprekingen en dan zegt Jezus: jullie ZIJN het zout. Geen twijfel. Jullie zijn verbonden met God. En zout is daar een teken van.

In jou en mij als gelovige wordt iets zichtbaar van Gods verbond met mensen.

Als gelovigen zijn wij zout en licht. Niet om wat wij zelf doen, maar op grond van de relatie waarin wij tot Jezus en zijn Koninkrijk staan.

Als de samen straks de Maaltijd van de Heer vieren dan mogen we ons weer extra bewust zijn dat God zich in Jezus met ons verbonden heeft. Hij heeft dat tot stand gebracht door het offer van Zijn lichaam en bloed.

Gericht op de aarde, de wereld

Maar Jezus gaat verder. Wij zijn niet alleen zout, maar zout VAN DE AARDE. Licht IN DE WERELD. Wij zijn zout dat bestemd is voor de aarde, wij zijn licht dat bedoeld is om in de wereld te schijnen.

Het Koninkrijk van God is gericht op de aarde. Het is niet van deze wereld, maar wel in de wereld.

God wil met Zijn Koninkrijk doorbreken in deze wereld.

Wat Jezus dus wil zeggen is dat wij als gelovigen een functie hebben voor de hele mensheid en de hele schepping. En dat begint gewoon in je dagelijkse wereld: in je gezin, op je werk, in je buurt, op school, in je familie en vriendenkring.

Sterker nog, zout ben je in je dagelijkse leefwereld. Geloven op maandag dus.

Christen zijn op je werk, op school, in de maatschappij.

Zelf heb ik dat wel als een spanningsveld ervaren: het gevoel dat een keuze voor je werk, je vak of je carrière een keuze voor jezelf is.

En dat het werk voor God, in zending of in de kerk, pas echt een keuze voor God is.

In mijn familie stonden zendelingen in hoog aanzien en ik had soms het gevoel dat mijn seculiere baan daar maar schril bij afsteekt, dat het niet zoveel betekenis had. Wat draag ik nu bij aan het Koninkrijk, was een vraag die me bezighield.

Herken je dat ook?

Ik heb leren ontdekken dat je werk ook je roeping is, waarin je de opdracht van Jezus om zout te zijn mag vervullen. Het is niet minder dan het werk voor God en ook niet per definitie een keuze voor jezelf.

Het gaat erom dat je de plek inneemt die God voor je bedoeld heeft.

En dat is toch voor de meesten van ons een plek in de maatschappij in een seculiere baan.

Trouwens, ook zonder baan mag je er zijn als zout in de samenleving, misschien op andere manieren.

Het hebben van een baan is in deze barre tijden niet meer voor iedereen die dat wil weggelegd.

En dan zegt Jezus: jullie zijn het zout van de aarde!

Niet het zout van de kerk, maar van de aarde.

Daar moeten we zijn om de kracht van het zout te laten werken.

Onze goede daden laten zien, zodat de mensen God gaan eren.

God heeft ons gaven en talenten meegegeven die we mogen gebruiken in ons dagelijks werk en ook in de kerk. Sterker nog, dat is een opdracht. Ontdek, ontwikkel en gebruik je talenten!

Daarin mogen we God weerspiegelen in de wereld, als beelddragere.

We mogen samenwerken met God om ruimte te scheppen waarin mensen kunnen bloeien.

Daarom is God geïnteresseerd in wat je doet en Hij wil daarbij betrokken zijn.

God meet jouw identiteit niet af aan wat je doet, je bent niet wat je doet.

Voor God is belangrijk wie je bent en met welke houding en motieven je dingen doet.

Dat is gaan voor een carrière met God (leerhuiscursus), waar dat ook is en in welke baan dan ook:

In de kerk, in het onderwijs, in de zorg, in de politiek, in de handel, de financiële wereld of de businesswereld.

Als leraar, conducteur, vrachtwagenchauffeur, wethouder, politieagent, verpleegkundige, ondernemer, zzp-er, consultant, financieel manager, schoonmaker, wegenbouwer, kok, ober, kassière, portier, ontwikkelingswerker, productiemedewerker, projectmanager, vertegenwoordiger.

Jullie zijn het zout van de aarde, zegt Jezus. Jouw werk, jouw plek in de maatschappij doet er toe!

“Wat u ook doet, doe het van harte, alsof het voor de Heer is en niet voor de mensen” zegt Paulus in Kol. 3:23.

En daarin willen we elkaar aanmoedigen, bemoedigen, voor elkaar bidden en elkaar zegenen. Dat we ons bewust mogen zijn van onze ‘roeping’ om zout van de aarde te zijn.

Dat we de kracht van ons zout zijn mogen laten werken.

Als er ooit een tijd is waarin de waarden van Gods Koninkrijk nodig zijn als basis voor een rechtvaardiger en leefbare samenleving dat is het deze tijd wel.

Werken in de maatschappij en actief zijn in/voor de kerk hebben beide een volwaardige plaats in Gods Koninkrijk. We mogen ze niet tegen elkaar uitspelen.

Hoe zijn we zoutend zout?

We moeten de oproep van Jezus helemaal plaatsen in het licht van de Bergrede: de regels, de normen en waarden van het Koninkrijk.

In Matth.7:26 zegt Jezus: *“En wie deze woorden van mij hoort en er niet naar handelt, kan vergeleken worden met een onnadenkend [NBG “dwaas”] man, die zijn huis bouwde op zand”.*

Als je gedrag niet overeenkomt met wat Jezus zegt, dan ben je dwaas.

Dan verliest het zout z'n kracht, dan is het niets meer waard en kun je het beter weggooien.

Jezus' uitspraak “jullie zijn het zout van de aarde” volgt meteen op de bekende gelukkig-sprekingen (Matt. 5:3-12).

Gelukkig ben je wanneer je

- nederig van hart bent
- treurt met de treurenden
- zachtmoedig bent
- hongert en dorst naar gerechtigheid
- barmhartig bent
- zuiver van hart bent
- vrede sticht: Marcus benadrukt dat wie zout in zichzelf heeft erop uit is de onderlinge vrede te bewaren (Marc. 9:50)
- vervolgd wordt om de gerechtigheid (een prijs betaalt..)
- omwille van Jezus wordt uitgescholden, vervolgd en beticht van allerlei kwaad

Poeh, dat is nogal wat! Heel heftig. Heel radikaal.

Toch is dat de kern van zout van de aarde zijn. Dat is de kracht die er in zit. Het gaat om je houding, om je zijn, om je karakter, om wat je belangrijk vindt. Jezus legt de lat heel hoog.

Dan ben je niet alleen zelf gelukkig, maar je maakt in feite ook anderen gelukkig die met jou in aanraking komen.

Europees Voorzitter Herman Van Rompuy stuurt het boek “Geluk. The World Book of Happiness” (Leo Bormans) als nieuwjaarscadeau aan alle wereldleiders. Hij begint zijn brief met: *“We kunnen met z'n allen kiezen voor andere prioriteiten in de politieke en economische agenda maar ook in ons eigen leven en dat van wie ons omringt. Het lijkt misschien een softe boodschap maar dat is het niet. Ik bezorg u hierbij graag het boek “Geluk. The World Book of Happiness”. Het verzamelt de inzichten van 100 geluksprofessoren uit 50 landen. Daarmee wens ik u niet alleen “Gelukkig Nieuwjaar” maar vraag ik u ook om geluk en het welbevinden van de mensen bovenaan de politieke agenda te zetten.”*

Die geluksprofessoren komen tot de conclusie dat het begrip geluk vanuit al die betekenissen en interpretaties die mensen er aan geven het beste samen te vatten is in twee woorden: DE ANDER.

Geluk zit'm in het welzijn van de ander, dat je van betekenis kunt zijn voor de ander.

Dat komt helemaal overeen met wat Jezus leert in de gelukkig-sprekingen. Jouw geluk ligt in het gelukkig maken van de ander. Het gaat om de ander, vanuit onze relatie met de gans Andere, de Allerhoogste.

Christenen zijn bij uitstek de aangewezen mensen om het geluk te verspreiden dat in de boodschap van de Bergrede ligt opgesloten. Gewoon in onze dagelijkse wereld, in wat binnen ons bereik ligt.

Die kracht van het zout kun je niet alleen in jezelf aanmaken of opwekken.

Daar heb je de Heilige Geest voor nodig.

Het vraagt om een keuze: Wil jij je als zout laten uitstrooien in je omgeving, je gezin, je werkplek?

Wil je strooizout zijn?

Zodat het koude ijs van egoïsme, wrok en haat waarin mensen soms leven, mag wegsmelten.

Zodat de gladde weg die voor mensen soms zo moeilijk en onbegaanbaar is, weer begaanbaar wordt.

De Heilige Geest helpt je daarbij.

Wat liggen er ongelooflijk veel kansen voor ons om in de wereld van vandaag zoutend zout te zijn.

Want het is een wereld die snakt naar zingeving en betekenis

Een wereld die hoopt op gerechtigheid en vrede

Een wereld die zoekt naar waar geluk

Een wereld die zoekt naar rustpunten en vertrouwen

Een wereld die smaakmakers en bederfweerders nodig heeft,

mensen die verbinding hebben met God, die Zijn verhaal persoonlijk kennen en dat willen

openleggen naar anderen. Door hun leven heen. Door open brieven te zijn.

“Wandel met wijsheid bij hen die buiten zijn, en buit de geschikte tijd uit. Laat uw woord altijd aangenaam zijn, met zout smakelijk gemaakt, opdat u weet hoe u iedereen moet antwoorden [op mensen moet reageren: vriendelijk en beslist (NBV)]” Kol. 4:5,6 (HSV).

Opzouten tot zoutpilaar

Als zout te lang in de pot blijft dan gaat het klonteren, vooral als er vocht bij komt. Dan wordt een zoutpot uiteindelijk een zoutpilaar.

Er is geen beweging meer in te krijgen en de gerechten waarvoor het zout uiteindelijk bedoeld is blijven smakeloos of bederven zelfs.

Zout is immers de smaakmaker en is tevens bederfwerend.

We kennen misschien wel de uitdrukking ‘opzouten’. We gebruiken het vaak als werkwoord voor ‘wegwezen’, ‘oprotten’ of ‘val me niet lastig’.

Maar de werkelijke betekenis is ‘tot later bewaren’ of ‘uitstellen’. We zeggen ook wel ‘in de ijskast zetten’.

Als je de zoutpot in de ijskast zet, dan wordt het echt een baksteen waar je niks mee kunt.

De vrouw van Lot keek om naar de stad Sodom, waar ze vandaan kwam, toen ze wegluchte omdat de stad in lichterlaaie.

Zij kon de stad niet loslaten, ze kon de spullen, de belevenissen van de stad niet loslaten. Ook al stond die stad in lichterlaaie, ze bleef er aan vasthouden.

Het werd haar ondergang. Het zout bleef te lang in de pot. Het zout klonterde en ze werd een zoutpilaar. Het leven was er helemaal uit.

De kracht van het zout komt volgens het Lucas-evangelie tot uiting wanneer je bereid bent om afstand te doen van al je bezittingen (Luc. 14:25-35). Daar had de vrouw van Lot ook moeite mee.

Loslaten en afstand doen is misschien wel de meest cruciale en moeilijkste stap.

Het deksel van de pot te halen en je zout uit te strooien.

Wanneer haal jij de dop van de zoutpot en laat je je als zout uitstrooien in deze wereld?

De kerk als zoutend zout

Ik hoop en bid dat de kerk ook weer als geheel een zoutend zout en een lichtend licht mag zijn.
En dat gebeurt niet hier in de WRZV of in welk kerkgebouw dan ook.

Dat gebeurt buiten.

Dat gebeurt op maandag t/m zaterdag, op alle plekken van de samenleving.

In scholen en kantoren, in fabrieken en winkelcentra, in villawijken en achterstandswijken, in gezinnen en families, in verenigingen en buurten.

We mogen het Koninkrijk van God overal zichtbaar maken, door onze houding, door ons karakter, door onze daden en als het niet anders kan ook met onze woorden.

Laten we het zout niet opzouten onder de dop van de kerk.

Door te intern en met onszelf bezig te zijn in plaats van met de buitenwereld,
door vast te houden aan ons verleden in plaats van mee te bewegen naar de toekomst, naar vernieuwing.

Want dan worden we een zoutpilaar en onbruikbaar.

Laten wij als kerk ons uitstrooien in de wereld om ons heen en de samenleving van smaak voorzien.

Zoals Jeremia opriep, om je in te zetten voor de stad en voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei (Jer. 29:7).

Zoals Nehemia die het welzijn van de mensen wilde bevorderen (Neh. 2:10).

Zoals Elisa die zich bekommerde om het vervuilde water in de stad Jericho dat veel sterfgevallen en misgeboorten veroorzaakte en in actie kwam om het water met zout te zuiveren (2 Kon.2:20).

Want God heeft het geluk en welzijn van mensen voor ogen en wil een hoopvolle toekomst geven (Jer. 29:11).

We hebben een wereld te winnen.

Jullie zijn het zout van de aarde!

Waar ga je voor, ...

Voor je eigen wereld, je eigen belang, voor het verzamelen van schatten hier op aarde, voor isolement binnen 4 kerkmuren of de huiskring?

Dan loop je het risico een zoutpilaar te worden.

Of ga je voor de ander, voor het welzijn en de bloei van de stad, wil je strooizout zijn?

Wie weet ben je op de plek terechtgekomen waar je nu bent om zoutend zout te zijn, juist met het oog op deze tijd, net zoals Esther (Esther 4:14).

Zoutpilaar of strooizout.

Aan jou de keuze:

wat wil je zijn?

Amen

©Jaap van de Poll

3 december 2011